

פרשת משפטים

פרשת "משפטים" כפי שמעיד עליה שמה, היא משפט התורה המקיף את האדם בכללותו, לרבות את היחס בינו לבין קונו.

מושג זה רחב הרבה יותר ממושג המשפט במציאות האזרחית והמדינית, שמתייחס רק להסדר בני האדם - בינם לבין עצמם ובין איש לחברו.

הפרשה שהיא רובה ככולה מצוות, פותחת ללא הקדמות ידועות כגון: "וידבר".." ויאמר ה' אל משה".." ומכאן אפשר להניח שהיא ההמשך הישיר לפרשת הקמת מערכת המשפט בישראל, בהתאם לעצת יתרו למשה.

(מתוך: "שבע שנים של שיחות על פרשת השבוע-ישעיהו לייבוביץ")

פרשת השבוע – שקמה כספי יניב

י מ י ה ח ו ל		שבת משפטים	
05:28←05:33	זמן תפילין /טלית	17:06	הדלקת נרות
06:00	שחרית	17:15	14:00 מנחה
08:20	שחרית ב' (בביה"ס)		שיעור הלכה אקטואלית
		06:45	שחרית א'
09:08←09:10	סוף זמן ק"ש	08:30	שחרית ב'
		11:30	קידוש
13:15	מנחה א' (בחד"א)	17:06	12:30 13:30 מנחה
17:20	מנחה וערבית	14:00	מנחה (בני-עקיבא)
17:32←17:27	שקיעה	17:30	לימוד "דור לדור"
20:10	ערבית	18:02	צאת השבת

שבת
שלום

עבד עברי – על חירות ואחריות

פרשתנו פותחת בעניין עבד עברי. מכל המשפטים והציוויים הכלולים בפרשתנו, דווקא עניין עבד עברי מופיע ראשון. רבים מהמפרשים עסקו בכך ונתנו טעמים שונים לבחירה דווקא בעניין עבד עברי לפתוח את הפרשה (זכר ליציאת מצרים; שלא לשעבד איש את רעהו שכן ה' פדה אותנו מעבדות; להרבות בחשיבות מצווה זה על אף המעמד הזניח של העבד וכיוצ"ב).

הרחבת המבט מהפסוקים הראשונים של הפרשה אל תמונת המצב המלאה ונקודת הזמן ההיסטורית שבה בני ישראל מצויים כשהם שומעים את הדברים, מגלה לפנינו משמעות נוספת לבחירה דווקא בעבד עברי לפתיחת רשימת המשפטים.

לאחר שנים רבות של עבודת פרך, שנים רבות של דיכוי והשפלה, הוציא הקב"ה את בני ישראל ממצרים וע"י כך יצאו בני ישראל מעבדות לחירות. בני ישראל, כאמור עד לא מזמן עם של עבדים, קיבלו את עשרת הדיברות במעמד הר סיני ונהיו לעמו של הקב"ה. וכעת, כהמשך למעמד מתן התורה ("ואלה המשפטים", כלומר מוסיף על הדברים הראשונים), משה מוסר לעם ישראל הוראות וציוויים שונים, נורמות שמטרתן להכווין להתנהגות ראויה. כעת בני ישראל פוגשים שוב את העבדות, אך הפעם מן הצד השני – הפנייה אליהם עכשיו היא כאדונו של העבד, ולא כעבד עצמו.

יש כאן עניין מהותי שנראה לי שהוא לא פחות ממכונן עבור בני ישראל בנקודת הזמן שבה הם נמצאים – לא רק שיצאתם כעת מעבדות ואתם אדונים על עצמכם, יום יבוא וגם אתם עוד תהיו במעמד של אדונים לעבדים! כמה מציאות זו רחוקה ממציאות חייהם הנוכחית של בני ישראל. כיצד בכלל אפשר לצפות ממי שזה עתה יצא מעבדות רבת שנים שיצליח לדמיין קפיצה כזו בכוננות הנפשית להיות אדון על אדם אחר. ולא רק זאת, עניין עבד עברי בא לומר דבר משמעותי נוסף - **לא רק שזה עתה קיבלתם אחריות על חייכם שלכם, כעת אתם מקבלים אחריות גם על הזולת**, ומתוך החוויה האישית הצרובה בכם של עבדים משוחררים, ודאי תפעלו מתוך יראת כבוד מלאה לחייו של הזולת.

חז"ל כבר אמרו על עניין עבד עברי: "קנה לו עבד עברי, קנה אדון לעצמו" (קידושין, כ.). שהרי אדונו של העבד העברי מחויב לספק לו את כל צרכיו ואף להשוות את תנאי המחיה שלו לרמת חייו שלו עצמו (רמב"ם, הלכות עבדים, פרק א' הלכה ט'). עניין עבד עברי, שכאמור מגלם בתוכו את האחריות המוחלטת לחייו של הזולת, פותח את הפרשה שעוסקת כולה בהיבטים שונים של אחריות לחייו של הזולת – פגיעה פיזית בגופו או בממונו של הזולת במזיד או בשוגג, חובת השבת אבידה לזולת, אחריות לגר וכו'. במובן זה, **העבד הוא סמל לאחריות המוחלטת שיש לנו כלפי כל זולת, באשר הוא**. כפרפראזה על אמרת חז"ל ניתן לומר כי מרגע שאדם הכיר במציאות של זולתו, הוא הופך לעבד למשימת שמירה על חי הזולת וכבודו. ובמילותיו של עמנואל לוינס:

"אני תופס את האחריות כאחריות כלפי האחר, הווה אומר, אחריות כלפי מה שאינו שלי, או אפילו אינו נוגע לי; או שמא כלפי מה שאכן נוגע לי, היינו מה שניצב לנגדי כפנים... מן הרגע שהאחר מסתכל בי, אני אחראי כלפיו אף מבלי ליטול כלפיו כל אחריות שהיא; אחריותו מוטלת עלי..."

הקשר עם האחר שזור אך ורק בתור אחריות, בין אם אתה מקבל או דוחה אותה, בין אם אתה יודע או אינך יודע איך ליטול אותה ובין אם אתה מסוגל לעשות משהו קונקרטי למען האחר אם לאו. לומר: הנני. לעשות משהו למען האחר. לתת. להיות רוח אנוש... האחריות היא מה שמוטל אך ורק עלי, ובאופן אנושי אינני יכול לסרב לה." (לוינס ע. האחריות כלפי האחר: אתיקה והאינסופי, 1995)

מסתבר שהיציאה מעבודות לחירות כרוכה באחריות שאינה נגמרת. הלוואי שנמצא בעצמנו את הכוחות לממש את מלוא האחריות הזאת, ולא פחות חשוב מזה – לשמוח בה ולא חלילה לראות בה כעבודות מעיקה.

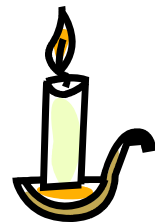
הלה ויסלר פורסם

פרשת משפטים - פרשת שקלים

מוציאים שני ספרי תורה. שבעה קרואים בפרשת השבוע. מפטיר קוראים בפר' כי תשא מתחילת הפרשה עד 'על נפשותיכם'. ההפטרה: מלכים יב' א. 'בן שבע שנים יהואש'.. מברכים את ר"ח אדר ביום ה' וביום ו'. ואין אומרים ולמחרתו. ואין אומרים אב הרחמים. המולד: ליל יום ה' שעה 11 ו 59 דקות ו 2 חלקים. לוח ארץ ישראל הרב טוקצינסקי

חודש אדר

"אלה אנכרה"..

(תשס"ה)	ג' באדר - יום פטירתה של חברתנו רבקה לוי ז"ל
(תשס"ח)	ה' באדר - יום פטירתו של חברנו ברוך ניר ז"ל
(תשמ"ב)	ה' באדר - יום פטירתו של חברנו יעקב דרורי ז"ל
(תשס"ד)	ט' באדר - יום פטירתו של חברנו יהודה ברט ז"ל
(תשס"ח)	י"ד באדר - יום פטירתה של בתנו קרן לוי ז"ל
(תשי"ע)	י"ז באדר - יום פטירתה של חברתנו גתית כהן ז"ל
(תשנ"ג)	כ' באדר - יום פטירתו של בננו שמוליק קסלר ז"ל
(תשי"ע)	כ"א באדר - יום פטירתו של בננו אסף-יחיאל רבלין ז"ל
(תשע"ב)	כ"ד באדר - יום פטירתו של אברהם יום טוב ז"ל - אביו של דני יום טוב
(תשמ"ט)	כ"ז באדר - יום פטירתה של רחל אלפרשטיין ז"ל- אמא של ריבה זהר

בליל שבת- פרשת יתרו העלה הרב ארי בשיעורו את הדילמה ההלכתית: כיצד לנהוג במקרה שרצונו של חייל המעוניין להתנדב לקצונה, עומד בניגוד גמור לרצונם של הוריו? מצד אחד מדובר בקיום אחת מהמצוות המהותיות שמופיעה בעשרת הדיברות - "כבד את..." מצד שני, גם לקיום מצווה חשובה זו ישנו סייג ברור במקרה שרצונם של ההורים מבקש למנוע קיום מצווה, וההגנה על עם ישראל בזמן השירות בצבא - היא מצווה. חילקנו בין 'כיבוד' - המכוון לצרכיהם הפיסיים של ההורים כגון: רווחה וסיעוד הנוגעים להם ישירות, לבין 'מורא' - המכוון לכבוד אשר צריך הבן לנהוג בהוריו מעצם מעמדם, לדוגמא: שלא לפנות אליהם בשם הפרטי, שלא לסתור את דבריהם וכדו'. הדילמה העומדת בפנינו בוודאי אינה מצד מצוות 'כיבוד' הורים, שהרי ההתנדבות הבן לקצונה אינה נוגעת ישירות לרווחתם, אלא הספק כאן הוא מבחינת 'מורא' הורים. ועדיין, למרות שקצונה תיחשב כהידור מצווה ולא עצם המצווה, לא מדובר כאן בפגיעה בכבודם או חס וחלילה בזול. ההתנדבות לקצונה נוגעת ישירות לבן ולא להוריו כך שאם רצונו להדר במצווה – יעשה כרצונו.

בשבת- בשיעור פרשת השבוע הציג בן ציון שקלאר את מגוון הדימויים של הקשר בין הקב"ה לבין עם ישראל ובמרכזו מתן תורה. התחלנו בדימוי לנתינים אשר כרתו ברית עם אדונם: "והייתם לי סגולה.. ממלכת כהנים...", המשכנו להשוואה לטכס בין בעלי ברית השווים במעמדם: "ויחזו את האלו-הים ויאכלו וישתו", עברנו לדימוי לכלה אשר הורמה מאשפתות: "ואמר לך בדמייך חיי" והגענו עד להשוואה לכלה רמת מעלה השומרת אמונים לבעלה גם בזמנים קשים: "זכרתי לך חסד נעוריך אהבת כלולתיך". דימוי מעמד הר סיני לחתונה, שב וחוזר בכל סוגי הכתובים וכחלק מהחבילה נשזרת הרומנטיקה המתבקשת – "ירד דודי לגנו...".

ביום ראשון – בערב נסעה חבורת הזמר "שדות נגב" שמשכנה בסעד, למפגש עם מקהלת "גנים בית דורות" שברמת גן, אשר גם עליה מנצח המוזיקאי והמעבד המוכשר - עזרא מוריאל. שלב הגישושים עם החבורה ה'גוש-דנית' שטרחה בכל מאודה על האירוח, היה קצרצר. מהרגע שיצא הזמר אל הדרך, נפתחו הלבבות ושתי החבורות הפכו לאחת. להקות נוספות החוברות יחד בימים אלו ממש, ועוד מעל לראשינו, הן להקות הזרזירים העורכות מופעי אווירובטיקה מעל לנחל גרר בסמוך לשקיעה. מדובר על חלון הזדמנות קצר של שבוע – שבועיים, שמומלץ לנצל.

על המפגש שנערך בבית שקמה עם חברנו לשעבר אורי איתאל, מדווחת חברתנו בהווה - שושנה עברון: ההרצאה לוותה במצגת מושקעת ועסקה בחטיפתם של משה וברוריה לזרוביץ, אחיה של ברוריה אליהו קירז'נר, וילדיהם רחל (12) יפרח (8) וחגי (2.5), ביום 17.8.1938 שהסתיימה ברציחתם של שלושת המבוגרים. שמענו על התקופה שבעיצומה אירע האסון – תקופת "המרד הגדול" בפי הערבים, ו"פרעות תרצ"ו/תרצ"ט" בפי היישוב העברי. ההרצאה עסקה: בתיאור התקופה, באסון עצמו, בתיאור הצלת הילדים ששחררו על ידי חוטפיהם ואת שאירע לאחר מכן. מקום קבורתם של הנרצחים לא אותר שנים רבות, למרות מאמציה של רחל מול מוסדות המדינה, אלא רק בשנות הששים על ידי חוקר המשטרה וההיסטוריון ד"ר שלמה בן-אלקנה. היה מחכים ומעניין. תודה לאורי איתאל על ששיתף אותנו באחד ממחקריו המרתקים.

ביום שני – התכנסו חברי המזכירות הפעילה של הקיבוץ הדתי ליום מרוכז בסעד – "מטה מול מטה", ולמדו על קיבוצנו מקרוב. בערב, נערכו מפגשים בלתי אמצעיים עם קבוצות חברים מחתכי הגיל השונים, במטרה לשמוע קולות מהשטח ולקבל תמונה אותנטית עד כמה שניתן, דווקא ממי שאינם עומדים בקודקוד המערכת.

יורם קינאמן

בין פרשת השבוע לבחירות האתגריות

השבוע, בפרשת משפטים, יורדים מההר הגבוה של התגלות סיני אל חיים יומיומיים וארציים – איך תתנהג לעבד שלך, איך תפצה אדם שנפל לבור שכרית ברשות הרבים, איך תשיב אבידה שמצאת, ועוד. אני מרגישה שמתאים לי לכתוב לכם הפעם על אותם עניינים ארציים. "נניח למופלא בהיכלו", כמאמר שירה של דליה רביקוביץ'.

בחרתי להתמקד בשלושה פסוקים מהפרשה:

כד אִם-כָּסֶף תִּלְוֶה אֶת עַמִּי, אֶת הָעֲנִי עִמָּךְ, לֹא-תִהְיֶה לוֹ כְּנִשָּׁה לֹא-תִשְׁימוּן עָלָיו נֶשֶׁךְ.

כה אִם-חֶבֶל תַּחְבֹּל שְׁלֵמַת רֵעֶךָ, עַד-בֹּא הַשֶּׁמֶשׁ תִּשְׁיָבֶנּוּ לוֹ.

כו כִּי הוּא כְּסוּתָהּ לְבִדָּה, הוּא שְׁמֵלְתוֹ לְעֵרוֹ, בְּמָה יִשְׁכַּב? וְהָיָה כִּי-יִצְעַק אֵלַי וְשָׁמַעְתִּי כִּי-חֲנוּן אָנִי.

אז מה חושבת התורה על הלוואות ועל ריבית? שימו לב באיזה מלים היא משתמשת. ריבית זה לנשך. משכון זה לחבול. התורה רואה בפרוצדורות הכלכליות האלה ביטויים של אלימות – נשיכה וחבלה, כלפי החלש. מרקסיסטי משהו, אבל בעיני זה פשט הדברים.

הפסוקים הללו אודות הלוואה, נשך, רבית, משכון, החזירו אותי למאמר "ועשית הישר והטוב", של האדמו"ר החלוץ, הרב ישעיהו שפירא, ממקימי 'המזרחי' והפועל המזרחי, מהן יצאה לימים המפד"ל. למדתי את זה לראשונה בבית הספר התיכון בקבוצת יבנה, כחלק מהחומר לבגרות בהיסטוריה:

"עצם האיסור של הריבית הוא כפירה בזכותו של הרכוש. היסוד להשקפת הרכוש, היא ההנחה, שהרכוש כשלעצמו, בלי כל יגיעה מצד בעל הרכוש, זכאי להיות נושא רווחים. מטעם זה יש יסוד לריבית. וזהו גם היסוד לניצול אחרים בכח הרכוש ובזכותו. אבל אם התורה אוסרת ריבית, זאת אומרת שהיא כופרת בזכות זו של הרכוש ושלפי השקפתה אין זכות לרכוש לשאת רווחים בלי עבודה מצד בעל הרכוש, הרי ממילא היא שוללת את כל ההשקפה של הרכוש".

האדמו"ר החלוץ טוען שהתורה מתנגדת לתפיסה שהרכוש הוא 'משהו'. רכוש זה דבר שאתה משיג רק דרך עבודה, הוא אומר. התורה מתנגדת למצב ש'כסף עושה כסף'. היא רוצה שאנשים יעשו כסף מעבודה בלבד. ולכן היא מתנגדת לריבית – כי ריבית זה כסף שעושה כסף. "מכאן נראה שעל פי השקפת היהדות, הקניין היחיד שיש לאדם בעולם הוא העבודה, ורק דבר שאדם רכש בעבודתו הוא שלו".

ועכשיו, נקודה ארצית שקצת מכאיבה לי במערכת הבחירות הזו, בתור מי שגדלה בציונות הדתית, שנציגיה (לפחות מטעם עצמם) ממתגים את עצמם בבחירות האלה כארץ ישראל הטובה, המצליחנית, הערכית, הנכונה והיפה, מה שגורם להרבה אנשים לרצות להצטרף אליהם. לפי מדדים חברתיים של חקיקה, פעילות פרלמנטרית ועוד, המפלגה הציונית-דתית היא מפלגה קפיטליסטית (למהדרין ללא חשש שביעית). העומד בראשה שינה את שם המשרד שהוא עומד בראשו מ"משרד התעשייה, המסחר והתעסוקה" ל"משרד הכלכלה והמסחר", או כפי שאפשר לשמוע בגיינגלים ברדיו, פשוט "משרד הכלכלה". מלים בלבד? בכל שמות משרדי הממשלה שקיימים היום, לא קיימת המילה "עבודה". בעיני זה משקף משהו. את התפיסה איך ראוי בימינו לעשות 'כסף'. רמז – מכלכלה. לא מעבודה ולא מתעסוקה.

האדמו"ר החלוץ כתב את המאמר המצוטט לעיל, מתוך מחשבה כיצד יש לעצב את החיים החדשים המתהווים בארץ ישראל, של לאום שאט-אט הופך להיות מדינה – גוף עם ממשל, שרים, בירוקרטיה, פקידים, טפסים – "כשאנו מתחילים לשוב אל המנוחה ואל הנחלה, עלינו לעשות לא איש הישר בעיניו, כי אם הישר והטוב בעיני ה'", כך הוא מסיים את מאמרו.

אנחנו כאזרחים ממשיכים לעצב את המדינה הזו. אצלנו כידוע, לא ממש מחנכים לאור ערכי המפד"ל, אבל אנחנו כן מחנכים לשילוב של תורה וחיים. שילוב בין חיי החול, היומיום הארצי, הצבאי והאזרחי, לבין 'תורה' במובן הרחב של המילה – דגש חזק על רוח, וזיקה לארון הספרים היהודי. פרשת משפטים נותנת הוראות כיצד לעצב חברה. בואו לא נסגור את התורה בתוך חדר עם ספרי קודש בלבד – ונבנה ממנה את החיים האזרחיים והחוליים שלנו כאן במדינה.

אלה כנא דואניץ

היזאה מן החומות

כמה גורמים הביאו את צעירי היישוב לחפש מוצא מן החומות. עם ריבוי האוכלוסיה בעיר העתיקה, הן בשל הריבוי הטבעי והן בשל זרם גדול של עולים, רמת הצפיפות גדלה והתנאים הסינטריים הורעו וגרמו למחלות ולמגיפות. לאור הביקוש הרב לדירות הועלו מחירי הדיור, ובנוסף, היתה מצוקת דיור חמורה. כל אלו הביאו את החיפוש המתבקש לפתרון. בשלב ראשון נבנו 'בתי מחסה' בשנת תרי"ח - 1858. אלו היו בתים שנבנו ע"י תרומות שהתקבלו עבור עניי הישוב, בתוך העיר העתיקה, בו השטח לבנייה היה מצומצם (במשך הזמן נבנו שם למעלה ממאה יחידות דיור). בשלב הבא, הועלה הפתרון של פריצה אל מחוץ לחומות. כאמור היתה זו יוזמתם של צעירי הדור השני שרובם נולדו בארץ, ורעיונם היה לבנות שכונות חדשות מחוץ לחומות.

השכונות החדשות

השכונה הראשונה היתה '**משכנות שאננים**' שנבנתה בשנת תר"כ 1860. היוזם היה השר משה מונטיפיורי, שבנה את השכונה מכספי הנדיב יהודה טורא, מניו אורליאנס, שבצוואתו צויה סכום של 50.000 דולר לטובת יהודי ארץ ישראל העניים. למרות כל מה שתואר על הצפיפות והמצב הקשה בעיר העתיקה, לא נמצאו קופצים על המגורים בשכונה החדשה. ולמרות שהתנאים בשכונה 'משכנות שאננים' היו ברמה גבוהה בהרבה לעומת תנאי המגורים בעיר העתיקה. הסיבה העיקרית היתה, חששם מגנבים ושודדים באזור בו חסרו את הביטחון שהיה בעיר העתיקה, ששעריה היו ננעלים עם רדת החשיכה. בתחילה פטרו את הדיירים מתשלום שכר דירה, ומשזה לא עזר, שילמו לדיירים עבור הסכמתם לגור בשכונה. לערך באותו זמן בנו גם הנוצרים מחוץ לחומות, מגרש הרוסים נבנה ע"י אנשי הכנסייה הרוסית, שם נבנתה בין היתר קתדרלה רבת מגדלים שעשתה רושם רב. ואילו נדיב גרמני בשם 'שנלר', בנה מתחם הידוע בשמו שנלר, ששימש בזמנו כבית יתומים ובית ספר לילדי הערבים העניים.

השכונה השנייה מחוץ לחומות, היא שכונת **מחנה ישראל**, של עדת המערביים (מוגרבים). זו השכונה הראשונה שנבנתה ע"י תושביה עצמם וכאן בא סיפור מעניין. מעטים יודעים שהיו בעיר העתיקה מבני העדה המערביים ובשנת תרי"ד-1854 עלה ארצה הרב דוד בן שמעון, רדב"ש, עם אנשי קהילתו. הוא ריכז את אנשי העדה, ייסד בית הכנסת ועזר לבני עדתו בתחומים רבים. בהמשך שלח שד"רים (שלוחא דרבנן) למרוקו, כדי שיעזרו להם להתבסס. כוונתו היתה להיפרד

מהעדה הספרדית שלטענתו קיפחו את עדתו בחלוקת התרומות. בשנת תרכ"ח-1868 הוא החל בבניית השכונה. מיקומה היה בקרבת רחוב אגרון פינת דוד המלך, (של היום) וכיום יש במקום רחוב על שמו.

השכונה השלישית היא **נחלת שבעה**. שנוסדה בשנת תרכ"ט, 1869. ע"י שבעה חלוצים מצעירי היישוב, שבעה פעילים, בוני השכונות: ר' אריה ליב הורביץ, ר' בנימין בייניש סלאנט, ר' יוסף ריבלין, ר' מיכל הכהן, ר' יואל משה סאלומון. ר' חיים הלוי ור' יהושע יעלין. חשוב לספר שהמוטיבציה העיקרית שעמדה לנגד עיניהם היתה פרודוקטיביזציה שמשמעה לבטל את הצורך להישען על כספי החלוקה, ולהתחיל לעמול וליצור. אחד האידיאולוגים של בוני השכונות היה הרימ"ס (ר' יואל משה סלומון) ולכן הוא שאף למצוא דרכי ביטוי. האמצעי הראשון היה הוצאת עיתון 'הלבנון' שהוא היה מעורכיו, יחד עם ר' מיכל הכהן, ור' יחיאל בריל. עיתון זה יצא בעברית, בתחילת שנות השישים (1861). בהקדמה לספר 'יהודה וירושלים' שזו הוצאה מאוחרת של העיתון בשם זה, עתונו של הרימ"ס. (להלן) כותב חוקר היישוב, ג. קרסל: "בארץ ישראל היתה הלשון העברית כבר בימים שמלפני 'תחיית הלשון והדיבור' המלט המאחד ומלכד את היישוב העברי על עדותיו - הספרדים והאשכנזים" ... ועוד בהמשך כותב קרסל: 'הענף הקרוב ביותר ללבו של העורך, (סלומון) היתה החקלאות, והשיבה לעבודת האדמה היתה ממיטב שאיפותיו'. ואכן בעיתונו חוזר סלומון כל העת על המוטו של עב' אדמה והחקלאות. לר' יואל משה סלומון היתה נשמה של משורר והוא חיבר גם שירים רבים שיצאו לאור. בשנת תרל"ב כתב עליו חברו: 'ויהי בהיות ר' יואל משה סלומון ביריחו על יד הירדן, נחה עליו רוח השיר ויחבר את "שיר אדמת הקודש" ואביא מתוכו רק בית אחד שמבטא את אהבתו לאדמת הקודש.

שד אחליץ לכם, מטובי תינקו

יבולי הטוב, פריי כי מיתקו

עיבדו עיבדו אדמתכם, חרשוה זרעוה.

ברינה בקול שיר, תשאו אלומותיה.

עיבדו את ה' חוסו בצל מלכים

עדי גואלכם בוא יבוא זרע ברוכים.

הפעם הגעתי לתום מכסת כתיבתי, ולכן פתרון החידה יגיע רק בפרק הבא. אבל פטור בלא כלום אי אפשר, ולכן אתן כבר עתה שני רמזים: האחד, לחותמי 'תקנות חברת אבן ישראל' יש בסעד חמש משפחות של צאצאי החותמים וש אומרים שש... הרמז השני, אין פרסים לפותרים ולכן התאזרו בעוז רוח עד לסיפור הבא.

בנימין ביניש סלנט

מקורות: פרקים בתולדות היישוב בי"ם (הוצ' יד ב.צ.),

נתיבות ציון וי"ם. לונץ, יהודה וירושלים,

עתונו של רימ"ס מבוא ג. קרסל.

היישוב היהודי בא"י ב.צ. גת.

מִטָּה קהילתית - מאורכות חברתית

איסוף תוצרת אוצר בית הדין וחלוקתה למשפחות נזקקות עברו בהצלחה ובשמחה. תודה רבה לכל מי שנטלה חלק בכל אחד מחלקי המבצע, ותודה מיוחדת לרב ארי ולחמי שניצחו על התחומים השונים, ולעמוס ברט על הקישור לעמותת חסד רלוונטית.

אנו עם הפנים לפרויקט הבא, אבל לפני כן אני מבקשת להתנצל על הכותרת שנתתי להזמנה לאיסוף ("צו זימון לבית הדין"), אשר יכולה היתה להתפרש כפוגענית. לא לכך התכוונתי, כמובן. סליחה.

ומה הלאה?

- פרויקט **פְּתִילָן** יוצא לדרך. פרטים במודעה המצורפת אשר נשלחה גם בדוא"ל. אנא הירשמו עד יום שלישי הקרוב!
- מבצע "נעשה ומשנה!" - לימוד משניות קהילתי בין פסח לעצרת. מייד לאחר פורים, אי"ה, נפרסם טבלה עם חלוקת המשניות. הלימוד עצמו יחל בספירת העומר, ואולם אנו מבקשים לאפשר התארגנות של קבוצות לימוד מראש, וחלוקה מסודרת של כל הש"ס. תוכלו להשתבץ בטבלה כרצונכם. המטרה היא לסיים, כולנו יחד, את ששת הסדרים בלימוד בקיאות ו/או עיון, לפי רצון הלומדות/ים, עד ערב מתן תורה.
- ביום הבחירות לכנסת- כ"ו אדר, 17.3- נקיים פעילות קהילתית, אשר תכלול בוקר של לימוד וסדנת יצירה לכל המשפחה אחה"צ. פרטים יפורסמו בהתקרב המועד.

תזכורת- שמיטון:

בחודש ינואר נקנו 464 שמיטונים בכלבו, ובהתאם, הועברו 464 ש"ח חסד אמיתי". ישר כח!

שמנו לב שרוב השמיטונים נקנו בכמויות גדולות, ולא בבודדים. הרעיון הוא להוסיף שמיטון מפעם לפעם לקניה הרגילה שלנו בכלבו, כמוצר נוסף. אפשר להוסיף לרשימת הקניות, כדי לא לשכוח- 1 גבינה, 5 לחמניות, 1 שמיטון, 1 קרטון ביצים, 2 פסטה.

שקל פה ושקל שם (על משקל שיר קק"ל. ט"ו בשבט רק נגמר...), מצטברים לתמיכה במפעל החסד הקיבוצי שלנו, עם הפנים לחברה מסביבנו.

סלצית, בשם 113 מִטָּה קהילתית

פְּתִילָן*

פורים מתקרב, ודווקא בשנת השמיטה, הוא מזמין אותנו לפנות, יותר מתמיד, "איש אל רעהו!" מזמינים את כולם- ותיקות/ים וחדשות/ים, מבוגרים/ות וצעירים/ות, תושבות/ים וחברות/ים, להירשם לשבועיים של הפתעות, סקרנות, אהבה והרבה שמחה וגיבוש קהילתי.

משפחה שתירשם ל "פתישגן", תקבל שם של משפחה מן הקיבוץ שאליה תשלח "מתנות קטנות" בעשרה הימים שבין ד' אדר לפורים, בעילום שם.

ה'מתנות' דורשות רק תשומת לב, רצון ורוח טובה- וממש לא הוצאות כספיות או הפקות ענק! משלוח המנות של פורים יגלה את הסוד... (הנרשמות/ים יזכו להעניק וגם לקבל). המעוניינות/ים מתבקשות/ים להירשם עד יום שלישי הקרוב- כ"ח שבט, 17.2- בטופס הוירטואלי שנשלח בדוא"ל, או להניח פתק עם שמכם בתיבת הדואר של אילה שקלאר (282), או לסמס לסלעית לזר: 052-8694580

הבהרות חשובות:

- אין קשר בין פרויקט פתישגן ובין יוזמת "משלוח המנות הקהילתי".
- ההרשמה היא על בסיס התנדבותי בלבד! אין חובה להשתתף, אך מי שבחר/ה להשתתף, מתבקש/ת להתמיד במשימה.
- ה"שידוך" בין המשפחות יהיה בהגרלה, אך תוך התייחסות לקבוצות ותק וגיל בקיבוץ, כדי שנוכל להכיר משפחות חדשות שאינן במעגל החברתי הקרוב אלינו.

* פתישגן הוא עותק של מכתב.

זוהי אחת מדרכי התקשורת בתקופת המקרא, שקצת נשכחה בעולם המודרני שלנו...

חדר מתנות בבי"ח שניידר

לפני כשבוע נסענו בתי, נעמה, ואני לבי"ח שניידר לתת את המתנות שאספנו מאנשי הקבוץ לטובת הילדים המאושפזים בביה"ח. כאשר קיבלתי את הבקשה לאיסוף המתנות החלטתי ביחד עם נעמה, שזוהי שנת בת המצווה שלה, שאנחנו נאסוף את המתנות ונביא אותן. במשך כשבוע נאספו מכם מתנות רבות- קטנות וגדולות. ארזנו הכל ונסענו לביה"ח.

כשהגענו קיבלו את פנינו בשמחה מתנדבות העמותה, קיבלנו עגלה והעמסנו את החבילות.

אני רוצה לציין כי אנשים רבים וטובים שלחו מתנות לביה"ח. כל מתנה שמגיעה נרשמת ומאוחסנת עד לבואו של ילד/ה והם באים עם אישור לקחת ולבחור. ליד חדר המתנות ישנו מרכז הפעלה עם חומרי יצירה לילדים. כאשר היינו שם ראינו את קבלת הפנים השמחה כאשר המתנדבים מקבלים את הילדים ואת שמחת הילדים בבחירת המתנה. אני שמחה שגם אנחנו היינו שותפים לנתינה והלוואי שתמיד נהיה בצד הנותן.

תודה לכל מי שנתן ותרם.

מצ"ב מכתב התודה שקיבלנו.

נעמה ואורלי וידס

חברי קיבוץ סעד היקרים,

בשם הילדים המטופלים ובשם עמותת קרן ילדים שלנו - "י.ש." (ע"ר) במרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל, אנו מבקשים להודות לכם על תרומתכם הנדיבה והמרגשת לחדר המתנות של העמותה, לטובת כלל הילדים המטופלים במרכז שניידר, שיזמה המתנדבת מירב הולנדר.

פרויקט "מתנה לכל ילד - חדר המתנות" הוא פרויקט ייחודי המשרת את כלל ילדי מרכז שניידר, מגיל ינקות ועד גיל 18, ומטרתו להנעים את זמנם של הילדים במהלך תקופת האשפוז, להקל עליהם, לרומם את מצב רוחם ולהפחית חרדות. מידי בוקר, מתנדבי עמותת "ילדים שלנו" יוצאים מחדר המתנות ומחלקים לילדים המאושפזים שי קטן.

בנוסף, ילדים מגיעים לחדר המתנות בעמותה, לפני ואחרי בדיקות רפואיות. המחשבה שהם יכולים לבחור כל מתנה שרוצים, מרוממת באופן מיידי את מצב רוחם.

בנוסף ליוזמה זו, ילדים המאושפזים החוגגים את יום הולדתם בעת האשפוז, מקבלים מתנת יום הולדת. ציון האירוע, גם אם במסגרת אשפוז, משמח את הילד ובני המשפחה לצדו. המתנות הניתנות לילדים המטופלים הן מתנות חדשות בלבד, בשל ההקפדה על סטריליות, ולא ארוזות, על מנת שהילדים יוכלו לראות ולבחור אותן.

עמותת קרן ילדים שלנו - "י.ש." (ע.ר.) היא ארגון הידידים וזרוע גיוס המשאבים של מרכז שניידר. העמותה נוסדה בשנת 1993 ע"י הלן שניידר ז"ל ואיריס לנגר, במטרה לקדם ולפתח את מרכז שניידר וכן לסייע לאנשי הצוות ולילדים המטופלים ובני משפחותיהם. התורמים, הידידים והמתנדבים של עמותת "ילדים שלנו" לוקחים חלק פעיל בהגשמת מטרות העמותה: לגייס באופן ישיר או עקיף את המשאבים והאמצעים הדרושים לספק את שרותי הרפואה הטובים ביותר לילדים שלנו.

אנו בני מזל שיש אנשים כמוכם, הרגישים לצורכי הילדים המאושפזים ובני משפחותיהם ומוכנים לתרום למען הקהילה. בזכות הסיוע שזכינו לקבל מכם, נוכל להמשיך ולפעול בכל דרך אפשרית לשיפור רווחתם של הילדים שלנו. נשמח להזמינכם לסיור במרכז שניידר, על-מנת שתוכלו להתרשם מפעילות העמותה. שוב תודה על תרומתכם לילדים שלנו. יישר כוח!

הודעת המרפאה

החל מ-16.2.15 כ"ז שבט ועד 25.3.15 ה' ניסן, תהיה ד"ר סמדר ריין בתקופת לימודים לקראת מבחני הסמכה.

בתקופה זו תקבל במרפאתנו ד"ר ג'ינה כהן בימים שני וחמישי.

ימי שני: 07:30 עד 12:30

ימי חמישי: 14:30 עד 19:00

בימי רביעי נפתח את המרפאה לבדיקות מעבדה בלבד בין 07:30 עד 08:00.

בברכת בריאות טובה!

103 המרפאה

מחסן התחפושות

לקראת פורים הבא עלינו לטובה ולשמחה, ייפתח מחסן התחפושות, השוכן במקלט שליד בית חנן קסלר.

ראשית, הערה/בקשה כללית וחשובה –

מחסן התחפושות שמור ומסודר, ומושקעים זמן ומאמצים על מנת לטפח אותו, לכן הכניסה אל המחסן נעשית רק בנוכחותי. לא ניתן להיענות לכל בקשה אישית ולא אפשרי לאשר כניסה ללא ליווי. אני עושה מאמצים לפתוח את המקום במספר מועדים מגוונים לרווחת כולם. בבקשה, אל תעמידו אותי במצבים לא נעימים והגיעו בשעות שנקבעו.

- מחסן התחפושות ייפתח לפני פורים וניתן להגיע ולשאול תחפושות.
- כאמור - הכניסה למחסן התחפושות בליווי שחר בלבד. יש להגיע בשעות היעודות.
- ילדים עד כיתה ו' יגיעו עם הוריהם. ילדים שיגיעו ללא ליווי – לא יורשו להיכנס.
- תחפושות שנלקחו יוחזרו שלמות ונקיות עד שבועיים אחרי הפורים (מניסיון של השנים האחרונות עולה שיש כאלו שלא מחזירים, על אף התזכורות והבקשות. ולכן ניאלץ להטיל קנסות בגין איחורים או על תחפושות שלא הושבו). מועדי ההחזרה יפורסמו לאחר פורים.
- ישנן מגוון תחפושות ילדים ופעוטים במצב מצוין וחלקן אף חדשות! כדאי לבוא לפני שקונים...
- נשמח לקבל תחפושות ואביזרים חדשים (תכשיטים, משקפיים, פאות, כובעים, חגורות, עניבות, ארנקים וכו') – נא לתאם עם שחר (מחוץ למחסן אין מקום להניח דברים, נבקש שלא להשאיר שם שקיות - הן נרטבות ותכולתן נהרסת).

מועדי פתיחת מחסן התחפושות:

- מוצ"ש פרי משפטים, כ"ה שבט, 20: 30-21: 30.
- מוצ"ש פרי תרומה, ב' אדר, 20: 30-21: 30.
- יום שלישי, ה' אדר, 17: 30 – 16: 30.
- מוצ"ש פרי תצווה (שבת זכור), ט' באדר, 20: 30-21: 30.
- יום שלישי, י"ב אדר, 15: 30-16: 30.

בברכת פורים שמח!

וצדת תרבות ושמח סמיט

למלכה אה ולכל המשפחה

מלך טוב לנישואי הנכדה דקלה צבי"ל אוראל

בתם של יצא ויוסי שורץ

למה, סחור סחור ואמת ציכואה אחת

כך הרגשתי כשקראתי את דבריו של בן ציון שקלאר בנושא שירת נשים את "שיר השירים". מצאתי ערבוב של נושאים, עומס מילים (שלא בדיוק שייכות לנושא) ורק בסוף נחשפת עמדתו של בן ציון: הוא לא מעוניין בשיתוף נשים בתפילתם הקדושה של הגברים, המתגרים ר"ל מקול אישה (שהרי "קול באישה.."). מצאתי בדבריו המשך של מה שאמרו הקדמונים, החל מהאמוראים (שמואל) דרך ימי הביניים ועד רבנים מסוימים בימינו אנו.

שום דבר לא השתנה במעמד הנשים בעולם ההלכתי על פי שקלאר. הנשים מקומן בבית, (כי "כל כבודה...") ואל תבלבלו לנו את המוח בנושא שוויון ושיתוף נשים בתפילה כי מה שטוב ונכון היה לאבותינו מחייב גם אותנו, למרות שכל העולם הנשי ומעמד האישה, כולל ביהדות ובכלל זה האורתודוכסית, כבר מזמן לא שם.

למה ללכת סחור סחור ולעיף אותנו באפולוגטיקה על קדושה ובעייתיות דווקא ב"שיר השירים" (אגב, אם זה היה למשל "איכה" או "קהלת" אז אולי כן היה אפשרי?). בוא תגיד ישר על ההתחלה – אני לא רוצה לשמוע קול אישה בבית הכנסת כי זה פוגע בקדושת התפילה שלי. נקודה.

ואני שואל את עצמי: למה "קשה היה לשמוע שיר השירים בבית הכנסת ע"י נשים"? למה "הפשט (הארוטיקה, התשוקה, האהבה) היה עולה על הסוד"? למה אתה נבוך משמיעת מזמור/שיר/פרק בבית הכנסת ע"י אישה עד כדי כך שאתה מציע לנשים להתרחק מהציבור ולקיים מניין נשים נפרד? מדוע "מיטשטש" הקדושה באגף הגברי"? איך קורה שדווקא בקריאה גברית משתמרת ה"עדינות והקדושה", כדבריך? מה השתבש כל כך ב"ערגה אל הקודש" של הגברים?

לעניות דעתי יש כאן מקרה מובהק של פחד משינוי, קושי לצאת מהמסגרות המוכרות והתנגדות לראות בנשים שותפות של אמת בתפילה. אישה דעתנית שיודעת פרק בהלכות תפילה ובניגון של קריאת התורה וההפטרה מטילה אימה על ציבור מסוים של גברים וצר לי על כך.

זה ייקח זמן אבל זה יגיע. כי את המהפכה הנשית בעולם האורתודוקסי המודרני אי אפשר לעצור. ולמה? כי היא באה מלמטה. מהשטח. כאן אמנם לרוב לא תתקבל תמיכה ודחיפה של הממסד הרבני האורתודוקסי. אבל השינוי בוא יבוא. פשוט, כי העולם האמיתי כבר מזמן במקום אחר, והפחד הגדול משיתוף נשים בקודש לא מובן ולא מוצדק. נסו ותיווכחו.

אני מחפש קדושה קהילתית, אמיתית ושלמה, וקדושה שכזאת יכולה לשכון רק במקום בו אין הדרה.

יצנקו! זיוון

למיכל אפלבוס מלף טוב להולדת הנין

נכד לרינת ולצמי אפלבוס, בן למיקה ולאורי

רק שפתייה נעות, וקוליה לא ישמע

בשבת שעברה כתב בן ציון שקלאר בתגובה לדבריה של שרה עברון לגבי מקומן של הנשים בבית הכנסת ובתפילה. בן ציון בחר בתגובתו להתמקד דווקא בנקודה של קריאת שיר השירים בבית כנסת. לעניות דעתי בבחירה זאת גרם לצמצום של הדיון ולהסטה של כובד המשקל מנושא מהותי בנפשה של קהילתנו לנושא הלכתי שאיננו לב העניין. יפה נהג הצוות שהחליט במסגרת שבת קהילתית לשלב לאורך השבת נוסחים שונים כדי לתת ביטוי לעובדת היותה של קהילת סעד קהילה מגוונת. אך האם בהזדמנות זו לא היה נכון לתת מקום גם לנשים המהוות יותר מ-50% מקהילתנו. האם ההנחה הבסיסית היא שבשבת קהילתית בבית הכנסת, שקשה לחלוק על כך שהוא מהווה עבור רובנו את הלב של הקהילה, אין מקום לנשים? האם שותפות פעילה של נשים בהכרח ימטשטש את הקדושה באגף הגברי?!

קהילת סעד היא קהילה מעורבת וצנועה לכתחילה, בכל האירועים האחרים בקהילה ובתרבות שלנו אנחנו מקבלים כמובנת מאליה את השתתפותן של נשים ואילו בתפילה ובחוויה הדתית הקהילתית שלנו אנחנו פשוט מקבלים את המצב הנוכחי כמובן מאלינו. לכל היותר אנחנו שולחים את מי שרוצה חוויה רוחנית בתפילה להתפלל ביחבורת נשים, פתרון שאינו מתאים לכולן.

נושא חוויית התפילה של בנות עלה לדיון גם במסגרת צוות ההיגוי של הגיל הרך שפועל במהלך השנה האחרונה. הנושא עלה בעקבות מחלוקת חוזרת בין הורים שעולה כמעט בכל שנה בנושא חזניות-בנות בתפילת הגנים, מנהג שהתקיים בעבר בקיבוץ ואילו בשנים האחרונות קיים במערכת קו אחר לפיו רק בנים יהיו חזנים. בדיון טענתי גם שם, שהנושא הוא לא "חזניות כן או לא" אלא השאלה: **כיצד אנחנו מחנכים את בנותינו לאהבת התפילה ולתחושה שהתפילה רלוונטית עבורן.**

בעקבות הדיונים בנושא הוחלט שזוהי שאלה גדולה ורחבה שלא נכון לקבל עליה החלטה במסגרת הגיל הרך אלא יש להביא אותה לפתחה של קהילת סעד במסגרת הדיון הרחב על אופיה הדתי של קהילתנו. חשוב להבין שהשוויון הוא לא "מנגינה", השוויון הוא הכרח המציאות, מציאות שבה נשים מרגישות שבכל מקום הן מקבלות מקום ראוי ורק בחוויית התפילה הן צופות מן הצד. שילוב נשים בחוויית התפילה אין משמעותו בהכרח פריצה של גבולות ההלכה. אפשר ונכון לעשות זאת בדרכים שונות, ובוודאי באירועים המכוונים לשיתוף הקהילה כולה.

ענה ע"י רבתי

צדכון מוועדת רכב - מובילאיי

לאחר תקופת הסתגלות והרצה של מערכת ההתראה, נתקלנו בבעיה שהתגלתה גם ציי רכב נוספים המשלבים ברכבים כמה מערכות בקרה: **מערכת ה'מובילאיי' משבשת את פעילות מערכת הרוזמן, מנטרלת אותה והיא אינה משדרת נתונים חיוניים למערכת!**

היות ולא נמצא פתרון טכני לבעיה מצד שתי החברות, אנו נאלצים לנתק את מערכת ה'מובילאיי' ברכבים בהם חוזרת התקלה, כפי שמתבצע גם בציי רכב אחרים - על פי המלצת טכנאי רוזמן ובאישור חברת ההשכרה תיר.

אין צורך להודיע על כך שהמערכת אינה מגיבה

"התנועה לעתיד הנגב המערבי" מציגה לחוג בית מסעף

כולנו זוכרים את הקיץ האחרון כתקופה מאתגרת, אם גם מעצימה. בעקבות המלחמה התעורר בקרב תושבי ה"עוטף – חוטף" צורך להשפיע על תודעת מקבלי ההחלטות במדינה, על מנת לקדם פתרון ארוך טווח שיאפשר נורמליזציה באזור. בימים אלה של פלגנות כוחנית נשמח לדיון ענייני ומעמיק בשאלות הקיום הבטחוני באזורנו.

נארח את אנשי התנועה אצלנו במועדון, ביום רביעי אור לל' בשבט תשע"ה, 18.2.15, בשעה 20.30

מי אנחנו? התנועה לעתיד הנגב המערבי היא תנועה אזרחית לא-מפלגתית שהוקמה על ידי תושבי הנגב המערבי במהלך המלחמה בקיץ 2014. התנועה שואפת ללכד סביבה תושבים מכל רחבי מדינת ישראל, על מנת להביא ביטחון ארוך-טווח לאזור באמצעות קידום פתרון מדיני מול עזה.

למה החלטנו לפעול? ב-14 השנים האחרונות מתנהל מצב מתמשך של לחימה בין החמאס וארגונים אחרים ברצועת עזה, לבין ישראל. בתקופה זו אזורנו הפך בהדרגה לאזור מלחמה, חווינו התדרדרות מתמדת בביטחון האישי שלנו, וכתוצאה מכך בחוסן חברתי, הנפשי והכלכלי של האזור. לא ראינו שום יוזמה או ניסיון של ממשלות ישראל לחולל שינוי עומק במציאות החיים הזאת, על ידי מציאת פתרון לסכסוך עם עזה. במקביל, נחשפנו פעם אחר פעם למחדלים ביטחוניים ומחדלים בטיפול בעורף, שאת מחירם הכבד שילמנו אנחנו.

לאור כל זאת אנחנו מאמינים שרק יוזמה ופעולה אזרחית יוכלו לדחוף לכיוון של שינוי אמיתי במציאות חיינו, שיצור ביטחון, תקווה ועתיד לתושבי הדרום ולמדינה כולה.

מה אנחנו רוצים? התנועה לעתיד הנגב המערבי תפעל לקידום שתי מטרות מרכזיות:

1. נפעיל לחץ על מקבלי ההחלטות להפגין יוזמה ולפעול בנחישות, ביצירתיות ומתוך חשיבה אסטרטגית לטובת הסדר מדיני בעזה.

2. נפעל ללא לאות כדי לוודא שקובעי המדיניות יטפלו כראוי בעורף. נתבע דין וחשבון לגבי מחדלי המלחמה האחרונה וההתנהלות של המדינה והצבא, נשמיע את קולם של התושבים ונדרוש שקיפות ומעורבות בהחלטות הנוגעות לעתידו של האזור ושגשוגו.

בחוג הבית שיתקיים במועדון לחבר ביום רביעי 18/2/15 בשעה 20:30 :

- נציג את התנועה, מטרותיה ותוכניות הפעולה.
- נארח את אל"מ (מיל) איתמר יער לשעבר סגן ראש המועצה לביטחון לאומי למדיניות ביטחון. מרכז "הערכת מצב הביטחון הלאומי" במועצה לשלום וביטחון.

מוזמנים ומוזמנות לשמוע, להשמיע ולהצטרף אלינו.

פרטים נוספים ניתן למצוא בדף הפייסבוק שלנו "התנועה לעתיד הנגב המערבי"

ניתן ליצור איתנו קשר בדוא"ל negevforce@gmail.com

איש קשר לפורטים: דויד דרורי 052-3907809

לפני אתגרינו!

לפני מספר שנים הוזמנתי להשתתף בפאנל במסגרת הקונגרס השנתי של הקן הקיבוצי בתנועת הנוער העובד והלומד. הנושא: תהליך השלום והסכסוך הערבי-ישראלי. התבקשתי לייצג את הציבור הדתי/מתנחלי. בעיקר טענתי שם כלפי הציבור החילוני שהוא אמנם מקיים מדי פעם קונגרסים והפגנות למען השלום, אך אנו, 'הדוסיים', מייחלים ומתפללים לכך שוב ושוב, בכל יום ויום. הצגתי להם את ברכת השלום בתפילת עמידה, את סיום הקדיש, את סיום ברכת המזון, את סופו של "אין כאלו-הינו", ברכת כהנים, שלום עליכם ועוד ועוד. אם נשית לבנו בזמן התפילה באמת נגלה שבקשת השלום שגורה על פינו פעמים רבות.

ואולם, בדרכי חזרה מהקונגרס הרגשתי שבעצם עשיתי שקר בנפשי. גם אם אני מצליח להתכוון בכל פסקה ופסקה בתפילה (וכלל איני בטוח בכך) הרי שמעבר לכך איני עושה באמת דבר-מה לקידום השלום. והלוא אנו, בני הציונות הדתית, אמונים על התפיסה שתפילות לבדן אינן מספיקות ויש להיות אקטיביים בעולם כדי לתקנו ולשכללו. הרגשתי אז שחובה עלינו להתאמץ יותר כדי להיות מתלמידיו של אהרן, 'אוהב שלום ורודף שלום'. עלינו להתאמץ יותר כדי להבטיח ש"אוהב שלום ורודף שלום" לא יישאר רק פלקט בכיתה, ושערך השלום לא יישאר בבעלות בלעדית של מפלגות שמאל.

עוד כמה חיבוטי נפש והתייעצויות עם שותפים הובילו להחלטה: אנו נחנך את ילדינו לרדוף אחר השלום ויהי מה! אז יזמנו סמינר שנתי בנושא. ומה יש בו? שלום בתוך המשפחה, שלום בין עדות, שלום כאידיאל ושלום כאמצעי לחיים טובים יותר, שלום ביהדות, והכל תחת העיקרון שקבע אהרן – "אוהב שלום ורודף שלום". בתחילת הדרך חשבנו שנתרחק מאוד מוויכוחי אקטואליה ומדיניות בנוגע לסכסוך הערבי-ישראלי. במחשבה שניה ידענו שגם אם נרצה, לא נוכל להתחמק מלעסוק בנושא. וכפי שלמדנו מרבתינו המחנכים, יש לאחוז את השור בקרניו ולכן קבענו גם יחידות זמן בהן עוסקים במסודר ובמאוזן בסכסוך ובפתרונות המוצעים לו, ביניהן פאנל פוליטי עם אורחים.

בפאנל הפוליטי שהתקיים בסמינר הראשון השתתפו שני אנשים יקרים, ממובילי הפעילות החינוכית בתנועה – יוסקיה אחיטוב ז"ל (ע"י צ) ואמנון שפירא יב"א (ט"צ), זה משמאל וזה מימין. לאחר כחצי שעה של טיעונים וטיעונים שכנגד, הסתיים הפאנל מוקדם מהצפוי וזאת משום ששני המשתתפים הזדהו בכל לב עם המימרא שקבע שם אמנון: "השלום הוא כוכב הצפון של היהדות!". לא פחות ולא יותר – כוכב הצפון! הוויכוח על הדרך להגיע לשלום אמת עם בני-דודנו התגמד אל מול חזון פשוט, מוסכם ונעלה זה.

בשבועיים האחרונים נרשמה התרגשות קלה בסיסמוגרפים הפזורים בשבילי הקיבוצים. דבר-ביקורת שפורסם בחינמון (שיש המכנים אותו בטעות 'עיתון') על עצם קיום הסמינר השנתי בנושא 'ערך השלום' לכיתות ט' בקבה"ד הצליח לעורר כמה ישנים מתרדמתם. לא הייתי נדרש לכל זאת לו היה מדובר, כבדרך כלל, במבקרים חיצוניים שמכפישים את הקיבוץ הדתי. לכך כבר התרגלנו. אך הפעם הביקורת שנשמעה בחוצות נבעה מגרונם של כמה חברי קיבוץ, שאפילו לא טרחו לברר את העובדות.

הביקורת הרדודה אינה מדירה שינה מעיני אך היא בהחלט מצערת, כיוון שהיא חושפת את הפער בין יסודותיה המרכזיים של התנועה ובין דעותיהם של חלק מהחברים בה. לענ"ד, פער זה מסכן את עצם קיומה של התנועה וע"כ כדאי להידרש לו.

ראשית, המבקרים ניזונים ממידע שמסר חינמון בעל אתיקה תקשורתית מפוקפקת ביותר. בידוע הוא כי מידע הנכתב בחינמון זה נגוע באמת חלקית ובחוסר אובייקטיביות מחרידה. לו היה אחד המבקרים מברר פרטים לפני

שהתראיין או הגיב לנושא, ודאי שהיה נזהר הרבה יותר בדבריו. היושר והישרות הם אחד מסממניה של התנועה וחינוך זה אינו עולה בקנה אחד עם ערך זה.

שנית, המבקרים מפספסים בגדול את 'כוכב הצפון של היהדות'. העיסוק החינוכי בערך השלום מקפיץ להם את הסנסורים ומעיד עד כמה הערך הזה זר עבורם, עד כמה הוא לא שלהם, עד כמה הפקירו אותו בידי אלו החולקים על דעתם המדינית. דברי הביקורת נגעו לזהות החד-צדדית של המרצים-אורחים בסמינר. באופן פשטני וילדותי תופסים מבקרי הסמינר את כל רודפי השלום כשמאלנים, וכך יוצא שימתנחלת דוסית' כהדסה פרומן מזוהה כשמאלנית. כך גם בקרב בני הנוער - בתום הפאנל הנ"ל בין יוסק'ה לאמנון נשאלתי 'מדוע זומנו לפאנל רק שמאלנים?', שהרי ברור שמי שחותר לשלום ומכנה אותו "כוכב הצפון של היהדות" הוא שמאלני... אין זו אלא עדות לנטישת ערך השלום והפיכתו למטבע פוליטי צר.

וכבר הזכיר לנו הלל הזקן שאהרן היה אוהב שלום ורודף שלום. המשיך בדרכו רבי יהודה הנשיא, חותם המשנה, שבחר לחתום את ששת הסדרים עם אותו כוכב צפון - 'לא מצא הקדוש ברוך הוא כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום...'. לא נוכל להזכיר כאן את כל חכמי ישראל שראו ברדיפת שלום חובה דתית כי רבים הם. ובכל זאת, נחטא אם לא נזכיר את מאמרו של האדמו"ר החלוץ, הרב ישעיהו שפירא, ממניחי היסודות לתנועתנו, שכותרתו "שלום וצדק": 'השלום בארץ נחוץ לנו, ראשית כל, מתוך התועלת של עניינינו, כי אין לך דבר המזיק יותר לעבודת היצירה שלנו מאשר זעזועים בבטחון ושלום הארץ... גם חיי עולם דורשים את השלום... אבל גם הערך המוסרי של תנועתנו מטיל עלינו כחובה את הדאגה לשלום. שלום העמים הוא חלק בלתי נפרד מיעודי הגאולה...'. וכבר הזכרנו את שני המאורות התנועתיים, אמנון שפירא ויוסק'ה אחיטוב. ואם אכן זהו 'כוכב הצפון של היהדות', האם לא ראוי שנחנך את בנינו ובנותינו לאורו?! האם לא ראוי שנעסוק בו ונתמודד עם הדילמות העולות ממנו?! האם לא מתבקש לעמת ערכים נוספים שלנו מול ערך השלום? ממה נובע החשש הגדול - שבנינו ובנותינו ירדפו יותר מדי אחר השלום?! תפיסת העולם המורכבת גם היא אחד מיסודותיה של התנועה והעמדה הלא מורכבת בעליל שהתגלתה בביקורת מעידה על מרחק רב.

שלישית, המבקרים מפספסים בגדול את מסלולה האמיתי של תנועת הקיבוץ הדתי. תנועתנו נולדה בראש ובראשונה לתכלית חברתית נעלה. רק אח"כ באה משימת ההתיישבות, וגם היא, ברובה אינה נוגעת כלל לסכסוך הערבי-ישראלי. משה אונא טען ש'יתכלית הקיום של הקבוצה... היא בכך, שהקבוצה באה להדגיש ולרומם ולהעמיד במרכז את המצוות שבין אדם לחברו, כאשר מצוות אלה אינן תופסות את המקום הראוי להן במערכת המצוות שהציבור הדתי רואה בהן ביטוי סגולי לעצמו. ועוד דבר נטלה על עצמה הקבוצה הדתית: להחזיר לקדמותם את תפקידי הציבור, "הקהל", במערכת ההלכה המיושמת... אם הקיבוץ יחפוץ שהווייתו תהיה בעלת משמעות כתרומה לחיי הנצח של העם היהודי, עליו לעיין היטב בסוגיות אלה ולהוציא מסקנות הלכה למעשה". חינוך המשיק לסוגיות מדיניות מקפיץ את המבקרים כנשוכי נחש אך חינוך העוסק בסוגיות חברתיות לעולם לא יקפיץ אותם. ועובדה שעד כה לא השמיעו המבקרים שום ביקורת על חינוך סוציאליסטי מדי או דמוקרטי מדי במסגרת פעילות החינוך התנועתי. רק סמינר 'החובה הדתית לרדוף אחר השלום' סוחט תגובות וביקורות מתוך התנועה, בהובלת גורמים חוץ תנועתיים. מה חבל וכמה מצער.

וסטייה אחרונה מהמסלול התנועתי באה לידי ביטוי בדברי הביקורת שנסובו על עצם העמדת בני הנוער מול עמדות מאתגרות. ובכן, חינוך משמעותי הוא רק כזה המאתגר את הלומד ומחייב אותו להתמודד ולהתגבר. אין ערך בהצגת עמדות מוכרות וידועות זולת מתן תחושת נוחות ללומד. לעני"ד לתנועה אידיאולוגית שרוצה לומר משהו לעולם אין עניין בנוחות, אלא אדרבא, בדיוק להיפך! יש עניין בסערות, בתזוזה, בחוסר נוחות, במבט ביקורתי על המתרחש ובחיפוש דרכים לתיקון הקלקולים. לשם כך הכרחי לטפח חוש ביקורת ועצמאות

מחשבתית בקרב ממשיכי הדרך, בני הנוער. הדרך היחידה לכך היא לאתגר את המחשבה, לייצר אי-נוחות שתכריח את השכל ליישב את הסתירות, למצוא פתרונות. מי שחותר לנוחות אינו מבין את מהותה של תנועה.

סופו של דבר, אין בנמצא מתכון לכינון שלום בארץ. לא תומכי ארץ ישראל השלמה ולא מבכרי חלוקת הארץ יכולים להציג דרך מובטחת להשגת השלום. אך על עצם המרדף אחר השלום אין באמת מחלוקת וברור לכולם שהוא נחוץ. ולכן יש ערך רב לחנך את בנינו ובנותינו להיות אוהבי שלום ורודפי שלום, בין ביחסי עמים ובין ביחסי משפחה וחברה. ערך השלום אינו סותר קיומם ומקומם של ערכים אחרים החשובים גם הם. ואם תיווצר ביניהם התנגשות הרי שכל מחנך יודע שזוהי שעתו הגדולה. ועוד יודע כל מחנך – מהתמודדות אין טעם לברוח, שכן היא לא תיעלם, בבוא היום תופיע שוב.

לפיכך ואחרי כל זאת, אם יורשה לי בשמם של צעירים נוספים הנאמנים לדרכה של התנועה והשותפים בהובלת פעילויותיה החינוכיות, אנחנו לא מתנצלים על קיום סמינר בנושא השלום. לא נתנצל ואף נמשיך לעסוק עם הנוער והילדים, ממשיכי הדרך לעתיד, בערכים תנועתיים מכוננים. זוהי דרכנו וזוהי אמיתנו – ולא, לא נתנצל עליה.

כ"י בן יצק

מרכז מחלקת צעירים ונוער באמצעות הקיבוץ הדתי

הודעות 1. דת

(1) **פרומו 'תנו כבוד לתורה':** בשבת הבאה, פר' תרומה, יתארח אי"ה, באזורנו הרב מאיר גולדוויכט. הרב בוגר ישיבת כרם ביבנה, והיום הוא מראשי 'ישיבי אוניברסיטי' בארה"ב. איש תורה ו'מרבץ תורה ברבים', דרשן ויודע ספר, אשר ייתן בעז"ה, שיעור במוצאי שבת במועדון לחבר, בשעה 19:30. פרטים מדויקים יותר - בשבוע הבא. קחו בחשבון לפנות את הזמן לשיעור. שווה לשמוע!!

(2) **השלמת חילופי גברא בו' דת:** חיים לנדסמן סיים את הגבאות לפני מספר שבועות, ועתה יחולק התפקיד בין שלושה חברים, באופן הבא -

(א) אחזקת בית כנסת, טיפול בשעוני שבת, מזגנים ומאווררים – אלחנן ווינברג.

(ב) טיפול בנושא בעלי התפילה, בשבת ובחג, במניין המרכזי – יורם פולק.

(ג) טיפול בכיבודי פתיחות הארון וכד' במניין המרכזי, בשבת ובחג - בן ציון שקלאר.

שוב תודות לחיים בסיום התפקיד, וברכות לנכנסים לשרות הציבור!

בהזדמנות זו אני פונה לכל תושבי סעד, להיענות בחיוב לבקשות הגבאים.

(3) **קריאת התורה בשבת, בתפילת במנחה, במניין של 13:30:** פנה אלי משה אלון שהוא מתקשה למצוא בעלי קריאה בתורה למניין זה. אנחנו מבקשים מחברים, אשר מוכנים להתפלל בשעה זו, ויודעים לקרוא בתורה (אפשר גם במנגינת עדות המזרח) – לפנות למשה אלון, והוא יערוך סבב בין הקוראים. בתודה מראש לכל המתנדבים!

כ"י א'נלברג

הנהגת הנהלת הקהילה

מתיחת פנים

בשעה טובה ואחרי שנתיים של עבודה, ניתן לברך על המוגמר בחידוש המיצג במעוז מול עזה. בקרוב נערוך פתיחה רשמית, אבל מראשית השבוע שעבר המקום כבר פועל לשביעות רצון המבקרים. מכיוון שאני מעורב בהפקת המייצג, במסגרת עיסוקיי בעין טובה, לא ארחיב בבחינת "אין הנחתום מעיד על עיסתו". רק אומר שאני מקווה שהעיצוב החדש של קומת המיצג כצריף מצריפי סעד הישנה והמיצג הרענן, יביאו לפעילות ערה במקום. מוזמנים לתאם ביקורים עם בני גינזברג.

ביקור של פיוס

הנהגת הבית היהודי בראשות נפתלי בנט, הגיעה לסיור במועצה. ראש המועצה מצא לנכון לוודא שנציגי סעד יגיעו לארוחת הצהריים בעלומים אשר בה הבהיר תמיר, שהנתק בין המועצה למפלגה הסתיים, ואנחנו עם הפנים קדימה לשיתוף פעולה. במפגש, לא חסכתי מבנט את הביקורת שלנו, על העובדה שלא מצא לנכון לבקר בסעד במהלך "צוק איתן" למרות שבילה זמן רב אצל שכנינו בכפר עזה. נפתלי שהתנצל על כך ושמע על חידוש המיצג במעוז, שינה את התוכניות להמשך היום שלו (למורת רוחו של עוזרו האישי) ובא לסיור במעוז. בני גינזברג ארח את החבורה על גג המעוז, ועוד באותו היום עלה לאוויר סרטון נחמד ומפרגן מהסיור. במהלך המפגש ניצלתי את ההזדמנות להודות לרב אלי בן דהן, בשם כל בית סעד על פועלו המבורך במשרד הדתות אשר הביא לקבלת תקן רב לסעד.

ואם בביקורים עסקינן

חברי המזכירות הפעילה ביקרו השבוע אצלנו במסגרת "מטה עם מטה" – סיור המתרחש אחת לכמה שנים בכל קיבוץ ומטרתו לקיים היכרות מעמיקה עם קיבוצי התנועה. בשעות הבוקר התכנסו חברי המזכ"פ בחדר הישיבות, וקיימו במקום את ישיבתם השבועית. בשעת הצהריים נפתח הביקור הרשמי בארוחת צהריים חגיגית - שיווקית, שהוכנה בבית היוצר של "רונו – קייטרינג והפקת אירועים", (מחלקה חדשה בקייטרינג סעד, שהחלה את עבודתה בימים אלו). מחדר האוכל יצאנו ל"מעוז מול עזה", לראות את המיצג החדש, וצפינו מהקומה השלישית – בהדרכתו המעניינת של בני גינזברג – בהתפתחותה של רצועת עזה ובאתרי הקרבות ב"צוק איתן". הסיור נמשך בשכונת ההרחבה, ממנה לביקור מודרך ע"י איציק לייכטר בחממות סעד-אסף, וסיימנו בחברת הנוער – נקודת ח"ן – בהדרכתה של מיכל אחיטוב. לאחר כל זה התכנסנו ב"מועדון לחבר", חברי המזכ"פ וכ-20 בעלי תפקידים בסעד, לסקירה רחבה שהוגדרה: "קיבוץ סעד – תמונת מצב: אתגרים, דילמות, תכניות, הצלחות וכישלונות". המפגש הסתיים בשיחות עם חברים בגילאים שונים, על הקיבוץ שלהם ועל תנועת הקב"ד. אורחינו סיכמו את היום כפורה ומלמד, הודו על האירוח הלבבי ואני מקווה שחלק מהרעיונות שעלו ביום זה יבשילו לשיתוף פעולה משמעותי בין הקב"ד לסעד! תודה רבה לכל השותפים לאירוח הנעים ולחברים שהקדישו מזמנם למפגש עם חברי המזכירות הפעילה.

נהיגה זהירה

לפני כשבועיים שמענו שוב בחדשות על תאונה מחרידה בין רכב לילד הולך רגל בקריית שמונה. אני מבקש לחזור ולהתריע בפני כולנו על החובה לנהוג בכבישי היישוב ובשביליו על פי כל כללי הנהיגה והזהירות ובערנות כפולה בשל ריבוי הולכי רגל, רוכבי אופניים וקלנועיות. אני מבקש הפעם, לציין במיוחד שתי נקודות כשל:

1. מרחב השער בכניסה לסעד. המרחב עמוס מאד בשעות שונות של היום. אם לא נכבד כולנו את תמרורי העצור, הן מכיוון השכונה והן מהכיוון הנגדי (הכביש העוקף מכיוון גן הקטוסים) תקרה שם חלילה

תאונה. גם השומרים, אם יקפידו לסגור את מחסום השער (כפי שמתבקש לעשות מטעמי בטחון) יתרמו רבות למהירות בה נכנסים ויוצאים רכבים.

2. השביל הרחב שנכנס מחניית הגיל הרך פנימה, בין הגנים ובית שקמה. כביש/שביל זה אינו מיועד לרכבים. זו סכנה ממשית לילדים ששם. לאחרונה דווחתי על מספר מקרים בהם הורים ממהרים לקחו את ההימור ונכנסו עם רכביהם פנימה. כדי למנוע אפשרות שכזו, נתקין במהלך השבוע הקרוב חסימה באזור מרכז הגיל הרך החדש (גן רימון הישן), לתשומת לב כל העוברים והשבים.
בואו נקבל על עצמנו נהיגה זהירה ובטוחה בשבילי סעד ובכלל, כי בנפשנו הדבר!

ספחים לט"ו בשבט

מעת לעת, מקבל איציק מנהל הנוי, פניות מחברים להוריד עץ זה או אחר ליד ביתם מסיבות שונות של לכלוך, הפרעה לשטח הגינה וכד'. חשוב לי להבהיר, כי כיום, כריתת עצים במדינת ישראל ללא אישור מק"ל אסורה על פי חוק. העצים מסומנים וממוספרים ורק אם מגיע פקח ומאשר מסיבות אובייקטיביות את הדבר, ניתן לכוות את העץ. לאיציק אין במקרים כאלה חופש החלטה ולחץ ותחנונים מייצרים אי נעימות, אך אין בכוחם לשנות את המציאות.

מישהו כאן ירד מהפסים? ...

שנה שלמה נסענו בחינם ברכבת ישראל, אך לפעמים החגיגה נגמרת... לנוכח הבחירות הקרבות, וכנגד לזות שפתיים בדבר "שוחד בחירות", אנחנו מתחילים לשלם 27 ₪ לנסיעה מתחנת שדרות לתל אביב. אני יודע שראשי הרשויות באזור ויו"ר אגודת הסטודנטים ב"ספיר", פועלים ככל יכולתם בכדי שיתאפשר לתושבי הפריפריה לנסוע ברכבת במחיר נסיעה באוטובוס וכן למצוא פתרונות לתחבורה ציבורית אל הרכבת. בשבוע הבא אמורה להיפתח בשעה טובה, התחנה בנתיבות והיו שקיוו ששם נקבל מנוי חינם חדש, אך כנראה שזה לא יקרה.

חדשות טובות

מרשויות המדינה התבשרנו על ירידות במחירי החשמל והמים. במחירי המים נכנסה ההוזלה של 10% מינואר. כשנקבל את כל התעריפים המעודכנים (כולל אחזקת רשת וביוב), נוציא עדכון מפורט. החשמל ירד גם הוא, החל מפברואר ב-10% ובמקום 64 אג' לקווטש, נשלם 57.35 אג' לקווטש"ש כולל המע"מ, לפי תעריף ביתי אחיד של רשות החשמל.

שבת שלום, ותפילה להמשך גשמי ברכה שירוו את שדותינו (וישטפו את מסך האבק...)

נחום פלגא

כנס חבורות לאר

חבורת הזמר **שדות נגב** בניצוחו של עזרא מוריאל שמחה לארח לערב שכולו זמר, את חבורות הזמר:

מיתרים משדרות- בניצוחו של יוני שחם.

קולות השרון מרמת השרון - בניצוחו של לירן אל על.

הדר רמת גן - בניצוחה של נעה ערבות.

ביום שלישי כ"ח שבט תשע"ה. 17/2/15 בשעה 20.30 בבית רבקה

כולם מוזמנים!